

Giya sa Pagpanum **Pakwan/Sandiya**

• Pag-andam sa Tamnanan

- » Makatabang ang kanal sa irrigasyon ug drainage
- » Mamahimung itaud ang organiko nga mulch o plastik nga mulch aron mapreserba ang kaumog sa yuta ug maminusan ang pagtubo sa sagbot.
- » 7,200 ka tanum kada ektarya (ipahiangay basi sa variety ug panahon)

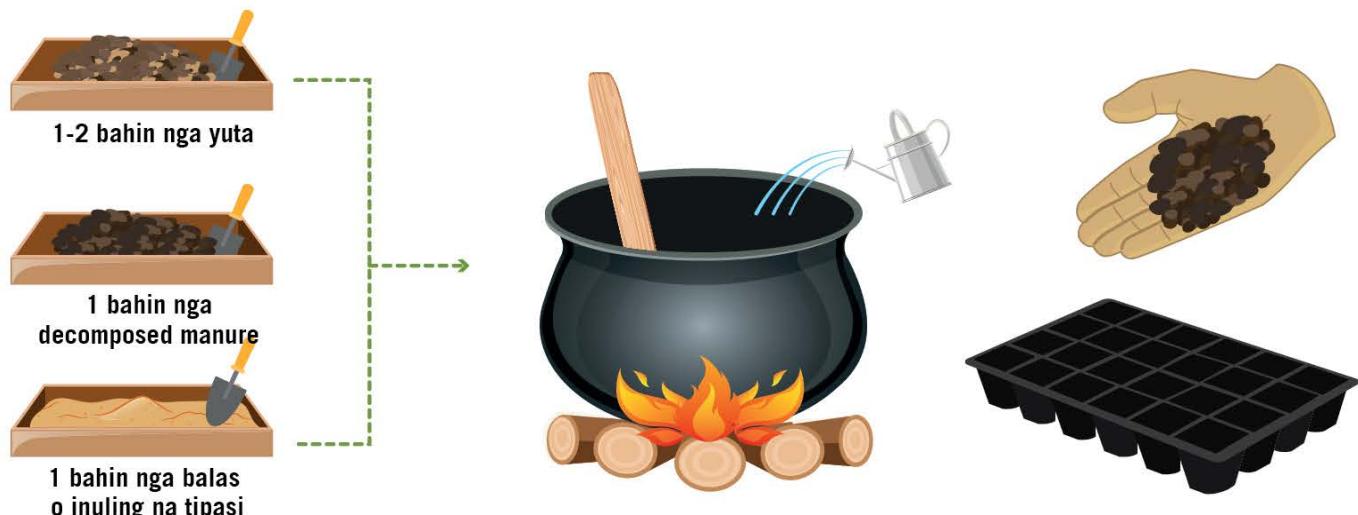

BISAYA

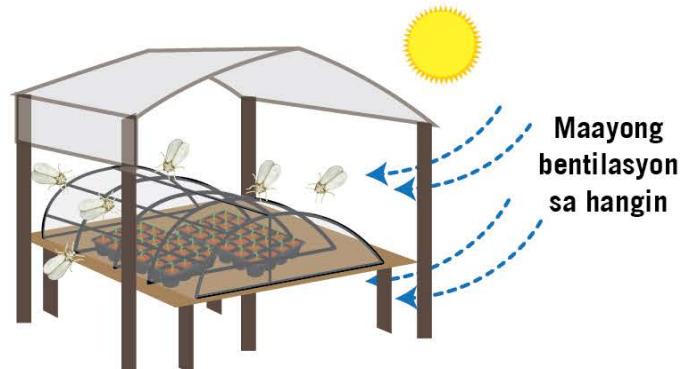
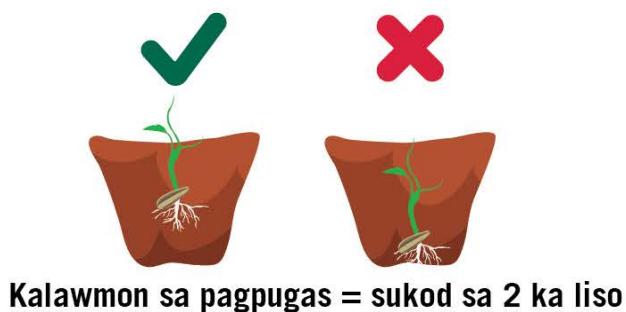

• Paglalong

- ◆ Pag-andam sa lalongan: Painitan sulod sa 10 minuto o ibulad tungag adlaw, usa pa ibutang sa tray

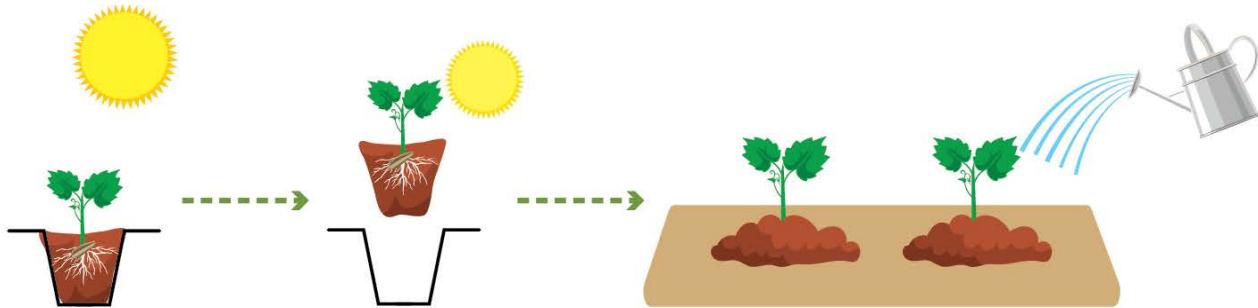
- ◆ Ipugas ang liso ug protektahan ang semilya

- ◆ Imintinar ang pagka-umog sa yuta

- ◆ Minusan ang pagbisbis ug i-hinayhinay ibulad sa adlaw, 2-3 ka adlaw sa dili pa itanum sa hapon

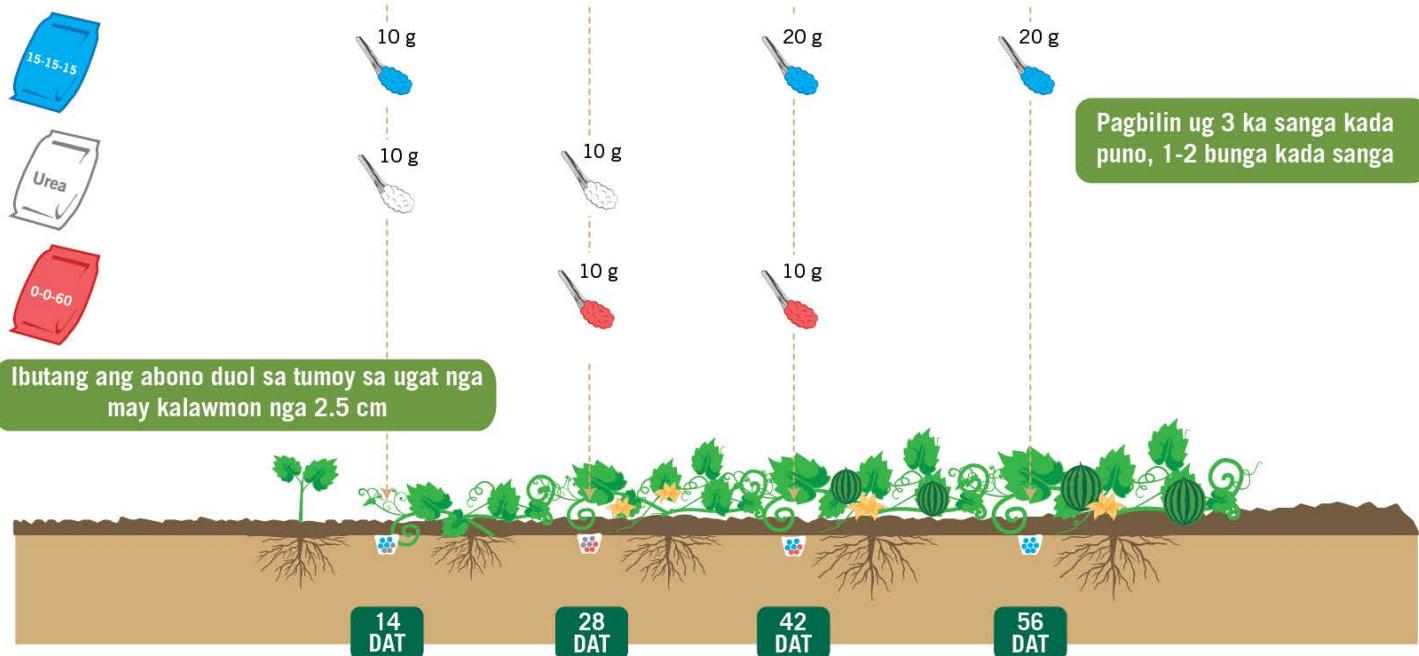
• Diretso nga pagpugas

» Pagbutang ug duha (2) ka liso kada buho nga tamnanan. Kung mitubo ang duha ka liso, ibta ang usa kung 10 cm na ang katas-on

• Pagbutang ug abono

Rekomendadong kadaghanon sa abono basi sa crop optimum nutrient requirement sa 7,200 ka punuan matag ektarya
Ipahiangay ang aplikasyon basi sa panahon, kahimtang sa yuta ug tubo sa tanum.

• Integrated Pest Management

- » Paggamit ug sticky traps aron ma-monitor ug ma-mass trap ang mga pesteng insekto
- » Paggamit ug sweet trap, basil extract trap o pheromone trap para sa fruit fly (lapinig/lampinig)

Para malikayan ang pagdaghan sa impeksyon, tangtagon ang may sakit ug pa-agnas nga tanum ug sagbot

Ang pag-ilis-ilis sa tanum makalikay sa pagdaghan sa mga pesteng insekto ug mga sakit ug makatabang pagpabalik sa katambok sa yuta

• Integrated Pest Management ug Luwas nga Paggamit sa Pestisidyo

- » Puli-pulihon ang paggamit sa MoA groups aron malikayan ang insect resistance
- » Kanunay basahon ang label sa pestisidyo ug tuyo sa paggamit (nakarehistro nga tanum ug peste)

Klase sa mga pesteng insekto									
Active Ingredient	MoA	Aksyon	Thrips	Aphid (Dugos-dugos)	Whitefly	Ulod	Leafminer	Bao-bao	Fruit Fly (Lapinig/Lampingin)
Lambda-cyhalothrin	3A	SC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Dinotefuran	4A	S	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Spinosad	5	S				✓	✓	✓	✓
Spinetoram	5	SC				✓	✓	✓	✓
Abamectin	6	SC (slight S)	✓			✓	✓	✓	
Thiocyclam oxalate	14	SC	✓	✓	✓		✓	✓	
Chlorantraniliprole	28	S				✓			
Flubendiamide	28	S				✓			✓
Bacillus thuringiensis	11A	C				✓			
Azadirachtin (neem extract)	UN	wala mailhi	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Mode of Action (MoA) basi sa IRAC; SC (Stomach + Contact); S (Systemic)

Klase sa mga sakit							
Active Ingredient	MoA	Aksyon	Mga Gisulti	Anthracnose	Gummy Stem Blight	Downy Mildew	Virus
Copper-based Fungicides	M 01	P		✓	✓	✓	
Chlorothalonil	M 05	P		✓	✓	✓	
Mancozeb	M 03	P		✓	✓	✓	
Azoxystrobin	11	P + C	Labingdaghan na ang 4 ka beses na paggamit kada ting tanum	✓	✓	✓	
Propamocarb	28	P + C				✓	
Cymoxanil	27	C	Isagol sa tanke ang preventive (Chlorothalonil or Mancozeb)			✓	
Metalaxyl	4	P + C	Taas ang risgo nga makapa resistensya (gamiton lang makaduha kada ting tanum)			✓	
Bacillus subtilis	BM02	P		✓		✓	

Mode of Action (MoA) basi sa FRAC; P= preventive (epektibo lang kung wala pa nagpakita ang mga sintomas sa sakit), C = curative

- Mag sul-ob ug protective gear
- Maayong panahon
- Maayong nozzle
- Maghunaw human mag-spray